

VISITATIONSTAL I SORSELE JANUARI 1844

<sida1> Visitations tal i Sorsele 1844

Men jag säger som hvar och en af Eder säger: Jag är Paulisk, Jag är Apollisk, Jag är Cephisk och Jag är Christisk. monn Christus vara söndrad? mon Paulus vara korssfäst för Eder; eller ären I döpte i Pauli namn? 1. Cor. 1: 12; 13.

Apostelen Paulus, hade fått höra genom rykten och Resande Bröders berättelser, att de Christne i Corinthus hade söndrat sig i åtskilliga partier, emedan den ena tyckte sig klokare än den andra, då somliga hade hört Paulus predika, och tyckte således bäst om honom; andra hade hört Apollos predika, och andra åter hade hört Petrus predika, och sluteligen fanns der äfven några, som hade hört Frälsaren sjelf predika. <sida2> Nu hände det med de christna i Corinthus alldeles så, som det ofta plägar hända ännu i våra tider, att den ena tycker mera om den Predikanten, en annan den predikanten, emedan den ena predikanten icke är alldeles lik den andra uti sina uttryck och talesätt, såsom äfven då för tiden den ena Läraren icke var den andra alldeles lik i ordasätt och ordvändningar, fastän de alla arbetade på samma grund, och Predikade om samma sak nemligen om den korssfäste Christum. Deraf togo sig de Corintier anledning, att söndra sig i partier, och säga: Jag är Paulisk, Jag är Apollisk, Jag är Cephisk, Jag är Christisk, liksom det sker ännu i denna dag, då de Christna, afsöndrade ifrån Andans enhet <sida3> börja på att väga orden, och gnida på Bokstafven, då upkomma partier och söndringar inom församlingen; så har det skett ända från Pauli tid, och sker ännu i denna dag — men Paulus visar nu de Christne i Corinthus att en sådan söndring i Läran icke kunde stå till samman med den sanna Christendomens Enhet, och därför härmar han efter deras ord och säger sluteligen: monn Paulus vara korssfäst för Eder, eller ären I döpte i Pauli namn? Och sedan han beskrifvit, huruledes han utan inblandning af verldslig visdom endast predikat Christum och honom korssfästan, uti största Ödmjukhet och enfalldighet så säger han vidare i 3dje Capitlets 3dje vers: Förden skulld: I ären ännu <sida4> Köttslige. Ty medan ibland Eder är nit och kif och tvedrägt, Ären I icke då köttslige, och vandren efter menniskosätt. Det var den största olycka, som den lede Själafienden kunde tillfoga den Christna församlingen, att den köttsliga tvedrägts anda, som redan i Pauli tid uppenbarade sig bland de Corinthier, blef straxt efter Apostlarnas tider mer och mer allmän ibland dem, som likväl alla trodde sig söka alfvarligen efter nåden i Christo. Ännu under den stora förföljelsen medan de Christnas blod flöt under Hedningarnes bila, fanns det ganska många särskilta Secter och partier, af hvilka det ena trodde sig vara bättre än det andra, fastän de alla kämpade för samma sak. Och ännu mera partier blef det efter förföljersernas slut. <sida5> Då började de särskilta partierna, att fördöma, förkättra och förfölja hvarandra. Den ena sade: Jag har rätt; den andre sade: Jag har rätt, och så vidare den 3dje och den fjerde

VISITATIONSTAL I SORSELE JANUARI 1844

Jag har rätt. Hvilken hade rätt? Jag tror att den hade rätt, som aldrig blandade sig i sådana der ordaträtor, utan höll sig enfaldeligen till Christum efter det skrifna ordet. Ofta stridde man förskräckligt med hat och bitterhet om en enda Bokstaf, som stod i tros artikeln hvilken hade rätt? kanske den, som minst vägde ordena, och som allraminst låg och gned på bokstafven.

Och ännu i dag finns det, oändeligt många partier innom sjelfva Lutherska församlingen som alla tro sig hafva <sid6> rätt. Hernhutare, Quäkare, Methodister, Pietister — hvilken har rätt? då den ena fördömer den andra — hvilken har rätt? Kanske den som minst skriker och skryter af sin tros lära. Ty den rätta Christendomen består icke i tom[m]a ord; den består i anda och sanning — den består i den invärtes människan, som är efter Guds sinne i Andans enhet. Här i den rätta Christendomen är icke frågan om en Bokstaf mer eller mindre i den yttre bekännelsen; utan här är fråga om hjertats inre andeliga lif i och genom den allmänna försonings nåden i Christo. — Är du en Jude, är du en Grek, är Du en Lutheran, är Du en Cholsk [Catholsk?] eller Reformert, eller Pietist, eller Hernhutare eller Quäkare, eller Nyläsare eller gammal Läsare eller hvad Du <sid7> vara må — Tror Du, att din döda Bokstafs tro, som Dina fäder ha stafvat förut och Du stafvar efter, skall frälsa Din Själ ifrån afgrunden, derföre att Du tror Dig hafva den rätta Bokstafliga bekännelsen, utan att hafva den rätta andan och lifvet i hjertats inre fördolda människa, som uppenbarar sig i den tvingande nåden genom trons enhet i kärleken. Eller menar Du, att Guds Anda låter fjettra och binda fast sig innom den döda Bokstafvens bomar och lås. Nej tack min vän! Christendomen låter icke binda fast sig vid den eller den trosbekännelsen, som dock är mennisko verk, den må vara huru renlärig som häldst. Utan [<Gud> överstrykt ord] den sanna Christendomen är sjelf fri, och gör fri, liksom andan, som upväcker den <sid8> sanna Christendomen, är fri. Den friar ifrån Bokstafvens tvång. Ty I ären kallade till frihet, icke den köttsliga friheten, som Verldens Barn prisa och eftersträfva, utan Andans frihet — som är sjelfva lifvet i Christendomen — ty Bokstafven dödar, men Anden gör lefvande. — Det var derföre inte underligt, att Apostelen måste förmana de Christne i Corinthus, att de skulle akta sig för sådana fåfängliga ordatvistor, som ingenting godt kunde åstadkomma, utan tvärt om undergräfd och förqväfde sjelfva Andan och lifvet i Christendomen. Derföre säger han: I ären ännu köttslige. Då den ena säger: Jag är Paulisk, Jag är Apollisk, jag är Cephisk, och Jag är Christisk, monn Christus vara söndrad, eller monn Paulus vara korssfäst för Eder?

Och det kan nu ännu i dag behövas att uprepa och förklara samma ord; då icke allenast christendomen <sid9> blifvit bortblandad och förtrampad genom de många partier och Secter, som stå liksom klavanöt under Bokstafvens tvång, och säga: jag är Calvinist, jag är Luthersk, Jag är Pietist, jag är Quäkare, jag är Hernhutare, jag är en nyläsare[,] Jag är en

gammelläsare — Menar Du att Guds anda låter binda sig fast vid Bokstafven eller den yttre bekännelsen? Menar Du att en rätt christen låter binda sig fast vid den döda Bokstafven liksom man binder fast en hund i murstolpen? Menar Du, att Gud inte kan upväcka en turk och en Hedning, likaväl som Han upväcker en Lutheran eller Ouäkare ifrån den förskräckliga synda sömnen till alfvarligt Sökande efter nåden. Jag säger Eder, att Gud är mächtig upväcka Abrah[am] Barn af dessa Stenar. Så sade Johannes åt Judarne, som också trodde sig hafva den rätta Lärnan uti Lagens och Bokstafvens tvång. Och om Paulus skulle stå upp i dag ur Christendomens klara morgon [[<rådnad> överstrykt ord](#)] eller [<sida10>](#) Johannes Döparen skulle vakna opp ur Christendomens nytändning, eller om en Luther skulle resa sitt hufvud opp ur gruset af den snart utslocknade Christendomens aftonskymning: hvad tron I dessa män skulle hafva att säga. När de skulle få se hela christenheten söndersplittrad i så många secter och partier, af hvilka alla och hvar och en tro sig hafva den rätta läran. De skulle väl mer än en gång beklaga och fälla bittra tårar öfver den förskräckliga Blindhet, och det ohyggliga mörker, hvar med Själafienden omhvefvat och öfverrumplat den blinda verldshopen, som går som en Svinajord, när den jagas af Ulfvar ner i afgrunden — Eller fångad och snörd i Satans garn, under den döda Bokstafvens tunga Jernok; Ja[g] vill icke säga allt hvad jag tänker om det förskräckliga [<sida11>](#) slaveri, hvori Den lede fienden håller de arma människornas [[<tryckta> överstrykt ord](#)] Samveten tryckte under Bokstafvens tvång — Det blir ett evigt slaveri.

Det är just i detta Satans slaveri, som mången, med ömtåligt samvete begåfvad, tvinar bort, då han efter den första väckelsen börjar på att väga orden, och gnida på Bokstafven. Då blir det partier. Då blir det secter och söndringar i Lärnan; då blir kärnan af Christendomen bortblandad; lifvet och andan slocknar; Den lefvande tron blir en död Bokstafs tro; kärleken till Gud blir en Skrymtar kåpa. En andelig Högfärd — En odräglig Satans lukt och Stank, som besmittar den dyrt återlösta Själen, med Skrymteriets förgift. När man hoppar öfver nådens ordning, och faller hufvudstupa ifrån den köttliga säkerheten in i den andliga säkerheten[.] [<sida12>](#) Si då skrattar Djefvulen så godt. då har han vunnit spelet. Då har den orene anden kommit in i Skrymtar förmaket med 7 andra andar, som äro 7 gånger argare än han sjelf — Då får han och hans svarta kamrater regera fritt och ragassera som en Glupande ulv i Fårahuset rifva och slita sönder de arma värnlösa Fåren — med Skrymtar hinnan, som växer som Drake fjäll på de lömska ögonlockar, visar han sina blodtöstiga tänder åt hvar och en, som icke vill sjelfvilligt krypa i [[<han> överstrykta tecken](#)] Det blodröda gapet — Kära Barn! akten Eder för dessa ulvar i Fåra kläder, som vilja sluka opp Edra själar lefvande — De komma smygandes med fagra ord — och vilja låcka Eder bort ifrån enfaldigheten i christo — föregifvandes ett invärtes andeligt ljus, som icke finnes [<sida13>](#) i ordet — men när det gäller, att de skulle bevisa sin tro och sin kärlek till Gud och nästan med några små

VISITATIONSTAL I SORSELE JANUARI 1844

upofringar af Jordiska fördelar — då smyga de undan, och dra rumpan mellan bena, som Skamliga hundar. Vakten Eder — De se ut som upblåsta paddor — De äro upblåsta af andelig högfärd — De hoppa öfver nådens ordning — och vilja äfven bedraga andra, att göra detsamma — men af frukten skolen I känna dem; ty den största Skrymtaren blir till slut den största skälmen.

Denna varning anser jag vara högst nödvändig i denna församling, hvarest den ena hopen ligger försänkt i den köttsliga säkerhetens förskräckliga mörker — den andra hopen har — tryckt af Bokstafvens tvång — fått en svårlöst knut på sitt samvete — som ingen menniska kan uplösa, om icke Gud, som är så nådig emot välmenande, men vilse< sida14 >farande Själur — löser opp den svåra knuten — och låssar deras ömtåliga samveten ifrån Bokstafvens tvång — och låter dem smaka den andeliga frihetens lif och kärna. Ty vist fin[n]s här också mången, som menar alfvarligt och upriktigt med sitt forskande i ordet, med sitt sökande efter nåden — med sitt bedjande i det tysta fördolda, med hemliga suckar och böner på nattlägret — men ibland en hop af ulfvar, som skrika och tjuta rundt omkring, är det icke så godt för den alfvarligt sökande själen, att finna den rätta medelvägen — den trånga porten — som leder till målet; ty de skrika alla med full halls den ena värre än den andra — Der en stor krögare — Der en storsupare — Der en storskrymtare — Der en slagskämpe Der en gerigbuk — Der en horbock Der en dansmästare — Der en blodsugare eller en blodhund — När alla dessa Brokiga djuren som stiga opp ur hafvet och afgrunden, löpa om < sida 15 > hvarandra och skrika om hvarandra den ena med sitt mjäkande — den andra med sitt kraksande — den tredje med sitt tjutande och skällande — den 4de med sina Trolltoner och syndiga hviskningar, lockande den ensamme, nådesökande till himlens trånga port sträfvande Själur — då låter det liksom ett tjutande och skrålande ifrån afgrunden, och det skall vara ett stort Guds under, om den ensamme alfvarligt nådesökande Själur inte blir förvillad ifrån spåren, och tappar bort den smala stigen, som slutligen leder till Himlens trånga port.

Kära Sjärl! Du som alfvarligt söker efter Nåden, och håller på att leta dig fram till Himlens trånga port. Tappa inte bort vägen! Lät inte förvillad Dig ifrån den smala stigen, af Syndens fagra hviskningar. Hör inte efter Örnataslarens ord, som vrider och vränger Guds klaraste ord, till sin egen förtappelse — utan håll Dig stadigt vid ordet. Håll dig fast vid ankaret och släpp inte Salighetsklippan Christus. < sida16 > Släpp inte ur ditt ögnasigte den stjernan, som leder till Bethlehem — till det förlofvade landet; ty mister Du den ur ditt sigte, då är du evigt förlorad. Den stjernan heter: Guds Uppenbarade ord. Och vill Du finna Christum, så följ den stjernan — annars inte. Då är Du din egen prest och din egen Konung — men jag säger ej mer. Den som har en liten smula erfarenhet på nådens vägar, han förstår mig väl

VISITATIONSTAL I SORSELE JANUARI 1844

— Den som inte har, han förstår intet. Ty Han är blind och förblindad af Satan.

Gud gifve, att de få ensamme alfvarligt nådesökande Själar, som finnas i denna församling, och vandra som får, de der ingen herde hafva i sin enslighet och andeliga fattigdom sökande enträget, alfvarligt och upriktigt Efter den Saliggörande nåden genom tron och kärleken i Herranom Jesu Christo: Gud gifve dem nåd och frid och den evige Saligheten för Jesu Christi skull. Amen.

—
Original / Jussilas samling / Uleåborgs landsarkiv /